

REFERAT 2018-21: Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer d. 23-03-2021

Mødedato Tirsdag d. 23. marts 2021 kl. 16:30

Mødested Udviklingshuset HR

Mødedeltagere Karin Autzen, Erling Junker, Agnes Nielsen (Fravær), Kenni Nielsen, Helle Johannsen, Asmus Madsen, Niels Peter Nielsen, Daniel Staugaard, Kristian Beuschau, Tom Hartvig Nielsen, Kirsten Bachmann (Fravær), Charlotte Riis Engelbrecht

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af driftsoverførsler fra regnskab 2020 til 2021.....	4
Godkendelse af anlægsoverførsler fra regnskabsåret 2020 til 2021.....	7
Godkendelse af fordeling af øget driftstilskud jf. Budgetaftale 2021-2024.....	9
Godkendelse af ansøgninger til Puljen til Borgerinitiativer.....	12
Godkendelse af projektforslag til Puljen til Forprojekter.....	16
Godkendelse af ansøgning til Puljen for Mellefinansiering.....	18
Drøftelse af trafikplan for Kær Vestermark.....	20
Orientering om etablering af en grejbank i Center for Verdensmål, Kær Vestermark.....	22
Generel orientering.....	24
Lukket: Underskriftsside.....	26

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

19/1552

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Godkendt

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Punkt 2: Godkendelse af driftsoverførsler fra regnskab 2020 til 2021

20/11512

Sagsresumé

Af Sønderborg Kommunes økonomiske styringspolitik fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabet på udvalgets område viser, at der samlet er et mindre forbrug på 0,778 mio. kr.

Forvaltningen foreslår at overføre 0,778 mio. kr. fra 2020 til 2021.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer, at Byrådet godkender,

- at overførslerne på 0,778 mio. kr. gives som tillægsbevilling i 2021 til de enkelte politikområder under fagudvalget, som finansieres af kassebeholdningen i 2021.

Sagsfremstilling

I henhold til den økonomiske styringspolitik, kan der i et vist omfang søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabsresultatet for 2020 er opgjort pr. institution/forvaltning.

Institutioner og forvaltninger har fremsendt deres begrundelse for ansøgning om overførsel af mindre forbrug, og forklaring på hvad eventuelle merforbrug skyldes, og hvilke initiativer, der er iværksat for at det indhentes.

Der er et samlet mindre forbrug på 0,778 mio. kr. indenfor udvalgets politikområder.

Corona situationen har medført at 2020 er et atypisk år, hvor der er et større behov for at overføre ikke forbrugte driftsmidler, fra 2020 til 2021, end vanligt.

En række aktiviteter planlagt i 2020 har ikke kunnet gennemføres og er dermed skubbet til 2021, ligesom en række bestilte varer ikke, som ventet, blev leveret inden årsskiftet. Personalemæssigt, især på velfærdsområderne, har der været tale om merarbejde ligesom ferieafviklingen er udskudt. Udgifter til ferie/vikarer skal dermed afholdes i 2021.

Direktionen har behandlet de samlede overførsler fra 2020 til 2021 på møde den 22. februar 2021. På driften søges 104,1 mio. kr., ud af et samlet mindreforbrug på 120,6 mio. kr., overført til 2021.

De resterende 16,5 mio. kr. tilføres kassen set i sammenhæng med, at der i december 2020 blev givet kassefinansiering på 6,2 mio. kr. til tre anlægsprojekter (Reimerskolen, Badebro, Møllestedsgård), mens der tidligere i 2020 er givet kassefinansiering til anlægsprojekter på ca. 8,3 mio. kr. (Naturskoler, Møllestedsgård, Kunststofbane).

Forvaltningen foreslår at overføre 0,778 mio. kr. til 2021.

Baggrund og begrundelsen for overførslerne er følgende:

Landdistrikterne

Driftspuljen har et mindre forbrug på 0,176 mio.kr., som overføres til 2021 til projekter, der har modtaget tilskud, men hvor beløbet endnu ikke er udbetalt.

Der er et merforbrug på projekterne Tour-Bo og MEDSAM på 0,075 mio. kr., som overføres til 2021. Merforbruget udlignes, når kommunen i foråret 2021 modtager EU's tilskud til projekterne.

Natur

Der er et mindre forbrug på 0,460 mio. kr., som ønskes overført til 2021 til allerede igangsat arbejde på drift og vedligehold af bygninger og udearealer på Kær Vestermark.

Naturvejlederne

Der er et mindre forbrug på ca. 0,273 mio. kr., som ønskes overført til 2021 til finansiering af motorikbane, aktivitetsområde og handicapvenlig bålområde ved Nordals Naturskole samt til omkostninger ved flytningen til det nyrenoverede Frydendal.

Bæredygtighed og Natur

Der er et lille mindre forbrug på 35.000 kr., der ønskes overført til 2021

Projekter med ekstern finansiering

Projektet "Historisk frugthave" ved Løkkegaard på Kær Vestermark er igangsat i 2020, og der overføres et merforbrug på ca. 0,092 mio.kr., som finansieres af LAG-midler, når projektet afsluttes.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en tillægsbevilling på 0,774 mio.kr., finansieret af kassebeholdningen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	04 07	113 665			

Anlæg/
Rådighedsbeløb

Finansiering via:

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Låneoptagelse

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	-778
-----------------	----	------

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Udvalget anbefaler indstillingen

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Bilag

Driftsoverførsler 2020 til 2021 ULNF

Punkt 3: Godkendelse af anlægsoverførsler fra regnskabsåret 2020 til 2021

20/11512

Sagsresumé

Af Sønderborg Kommunes økonomiske styringspolitik fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

På udvalgets område er der et samlet mindre forbrug på 8,307 mio. kr.

Forvaltningen foreslår at der overføres 8,307 mio. kr. til 2021 til færdiggørelse af anlægsprojekterne.

Byrådet har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer, at Byrådet godkender

- at overførslerne på 8,307 mio. kr. gives som tillægsbevilling i 2021 til de enkelte politikområder under fagudvalget, og finansieres af kassebeholdningen i 2021.

Sagsfremstilling

Af Sønderborg Kommunes økonomiske styringspolitik fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Uforbrugte rådighedsbeløb til meddelte anlægsbevillinger i regnskabsåret 2020 er opgjort.

Forvaltningen har fremsendt deres begrundelser for ansøgning om overførsel af uforbrugte beløb pr. anlægsprojekt og har oplyst

- at projektet fortsætter i 2021, og med hvilket beløb
- angivet en kort status pr. projekt, herunder om det forventes at projektet strækker sig ind i 2021 eller senere

Opgørelsen af anlægsoverførsler viser nedenstående beløb pr. politikområde:

Anlægsprojekt i 1.000 kr.	Restbudget 2020	Overførsel til 2021
Politikområde 04	1.355	1.355
Politikområde 07	6.952	6.952

I alt 8.307 8.307

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en tillægsbevilling på 8,307 mio.kr., finansieret af kassebeholdningen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	04 07	1.355 6.952			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	8.307			

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Udvalget anbefaler indstillingen

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Bilag

LIS anlæg ULNF 2020 endelig

Punkt 4: Godkendelse af fordeling af øget driftstilskud jf. Budgetaftale 2021-2024

21/6032

Sagsresumé

Siden 2007 er der ikke blevet korrigeret for et stigende antal landsbylaug og øget aktivitet i landsbyerne, derfor besluttede Byrådet i Budgetaftale 2021-2024 at øge driftsbudgettet med 250.000 kr. årligt. Af midlerne skal der tildeles et forholdsmæssigt beløb årligt til lokalråd og bylaug i de såkaldte mellembyer.

Fordelingen af det øgede driftstilskud er minimum 150.000 kr. til landsbylaugene og op til 100.000 kr. til mellembyerne. Det er under afklaring, hvilke byer, der hører ind under de såkaldte mellembyer nævnt i Budgetaftale 2021-2024. Derfor forholder dette punkt sig udelukkende til en fordeling af 150.000 kr. til landsbylaugene.

Det er byrådets vision, at landsbyerne er levende og eftertragtede bomiljøer med en lokalforankring i Sønderborg Kommune. Livskvaliteten er høj og sammenholdet stærkt med aktiviteter og fysiske mødesteder og byrådet vil arbejde for, at kommunen er førende i landet, når et drejer sig om at skabe gode levevilkår, arbejdspladser og vækst i landdistrikterne.

Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkendte

- en fordeling af driftstilskud til de 36 landsbylaug og Landsbyforum
 1. Forslag 1
 2. Forslag 2
 3. Forslag 3

Sagsfremstilling

Der er årligt afsat 440.000 kr. i driftstilskud til landsbylaug. Beløbet er ikke blevet forhøjet siden 2007. Dengang var der 23 landsbylaug – hvor der i dag er 36 landsbylaug.

Ud af det nuværende tilskud forvalter Sønderborg Kommune ca. halvdelen, mens den resterende del gives som direkte tilskud til det enkelte landsbylaug samt Landsbyforum (5.500 kr. årligt/landsbylaug og Landsbyforum).

Sønderborg Kommunes del af driftstilskuddet bruges til fælles forsikring, InfoLand/hjemmesider/hosting, kompetenceudvikling, inspirationsture, kurser og mødeaktiviteter mm.

Landsbylaugene har de senere år oplevet stigende udgifter til f.eks. gebyrer og lignende.

Udvidet digital kommunikation

Landsbylaugene har et ønske om at være synlige på flere digitale medier. De har derfor efterspurgt en "InfoLand app", som et supplement til InfoLand-hjemmesider. Forvaltningen har indhentet tilbud på en "Infoland app-løsning", hvor nyheder og oplysninger om aktiviteter i landsbyerne formidles. InfoLand hjemmesiderne vil samtidig kunne åbnes og redigeres direkte fra app'en. Prisen er afhængig af, hvor mange landsbylaug, der tilslutter sig app'en. Jo flere landsbylaug, der tilslutter sig, jo billigere bliver tilslutningsgebyret (fra 1.000-1.500 kr. pr. landsbylaug). Derudover vil der være et fast årligt gebyr til hosting på 900 kr. pr. landsbylaug.

Kompetenceudvikling og kapacitets opbygning

Landsbylaugene efterspørger mere kompetenceudvikling og kapacitetsopbygning, for at gøre de lokale bestyrelsesmedlemmer og projektdeltagere mere selvhjulpne og bedre til at nå deres mål. Her er bl.a. tale om midler til kurser, udflugter, inspirationsture, gensidige besøg hos hinanden eller hos andre landsbyer, co-produktion aktiviteter o.lign. Det er som udgangspunkt forvaltningen, der afholder udgifterne til kompetenceudvikling og kapacitetsopbygning, hvorfor en del af driftstilskuddet bør reserveres til disse formål.

Forvaltningen har udarbejdet tre forslag til fordeling af det ekstra driftstilskud på 150.000 kr. til landsbylaugene og Landsbyforum:

Forslag 1

Ekstra tilskud til hvert landsbylaug og Landsbyforum	2.500 kr. år/landsbylaug	92.500 kr./ år
Kompetenceudvikling		57.500 kr./ år

Forslag 2

Ekstra tilskud til hvert landsbylaug og Landsbyforum	2.000 kr./ år/landsbylaug	74.000 kr.
Drift af infoland app	900 kr./år/landsbylaug	32.400 kr
Tilslutningsgebyr (36 landsbylaug)	0 kr.*	0 kr.
Kompetenceudvikling		43.600 kr.

*beløbet søges af Landsbyforum i puljen til borgerinitiativer, i alt 36.000 kr. (engangsbeløb)

Forslag 3

Ekstra tilskud til hvert landsbylaug og Landsbyforum	1.000 kr./år i 2021 2.000 kr./år i 2022 og frem	37.000 kr. i 2021 74.000 kr. i 2022 og frem
Drift af infoland app	900 kr./år/landsbylaug	32.400 kr.
Tilslutningsgebyr (36 landsbylaug)	36.000 kr. engangsbeløb	36.000 kr.
Kompetenceudvikling		44.600 kr. i 2021 43.600 kr. i 2022 og frem

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at sagen ikke har sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Forslag 2 godkendt under forudsætning af, at ansøgning nr. 5 under punkt 5 ”Godkendelse af ansøgninger til Puljen for Borgerinitiativer” godkendes

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Punkt 5: Godkendelse af ansøgninger til Puljen til Borgerinitiativer

19/48921

Sagsresumé

Byrådet har afsat 1 mio. kr. årligt til Pulje til Borgerinitiativer. Formålet med puljen er, at Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer kan støtte op om en tidlig indsats over for konkrete problemstillinger og projektforslag, der fremmer udviklingsinitiativer i landdistrikterne i Sønderborg Kommune.

Puljen kan søges en måned før et møde i Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer. Det er udvalget der beslutter, hvilke projekter, der kan støttes. Ud af den afsatte 1 mio. kr. har Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer reserveret 50.000 kr. til markedsføring af landsbylaugenes arrangementer på pyloner/infostandere, der står i Gråsten, Guderup, Sønderborg og Nordborg.

Sekretariatet har modtaget 5 ansøgninger i første ansøgningsrunde i 2021 på samlet 405.596,80 kr. Hvis indstillingen imødekommes og alle 4 ansøgninger imødekommes, vil der være 544.403,20 kr. tilbage i Puljen til Borgerinitiativer.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkende

1. Byforskönnelse - Insekthotel, E´Svenstruplaug (ansøgt kr. 12.305)
2. Opkvalificering af masterplan og fondsansøgning, Hunslev-Almsted-Notmark Landsbylaug (ansøgt kr. 157.291,80)
3. Det naturlige frirum for bevægelse og nærvær, Elstrup/Elstrupskov Landsbylaug og Egen Landsbylaug sammen med Guderup Bylaug (ansøgt kr. 100.000)
4. Vækst og værdier i landdistrikterne v. Landsbyforum (ansøgt 100.000 kr.)
5. Infoland App v. Landsbyforum (ansøgt 36.000)

Sagsfremstilling

Byrådet har siden 2018 årligt afsat 1 mio. kr., som støtte til en tidlig indsats over for konkrete problemstillinger og projektforslag. Puljen for Borgerinitiativer skal støtte synlige og handlekraftige resultater i landdistrikterne.

Der er modtaget 4 ansøgninger fra landsbylaugene om støtte ved første ansøgningsrunde i 2021:

1. Byforskönnelse - Insekthotel, E´Svenstruplaug (ansøgt kr. 12.305)

På den ledige hjørnegrund Nordborgvej/Ugebjergvej ønsker E´Svenstruplaug at tilføre byfornyelse og gøre Svenstrup mere attraktiv for såvel turister som borgere ved at etablere et insekthotel – lige ved siden af supercykelstien. Insekthotellet kan også indgå i undervisningen for friskolens elever. Der søges om midler til materialer.

Ansøgningen er vedrørende temaet: turisme, natur

2. Opkvalificering af masterplan og fondsansøgning, Hunslev-Almsted-Notmark Landsbylaug (ansøgt kr. 157.291,80)

Hundslev-Notmark-Almsted Landsbylaug er igang med et større projekt omkring Notmark gl. Skole og forbindelserne mellem de tre landsbyer "Midt O Als". Fase 1 er afsluttet, og nu er der brug professionel støtte til den mere

omkostningstunge realisering af aktivitetsparken bag skolen og de indvendige etaper. Hertil søges støtte til professionel fundraising og arkitektarbejde med visualisering, detailtegninger m.m.

Ansøgningen er vedrørende temaet: turisme, øget social sammenhængskraft.

3. Det naturlige frirum for bevægelse og nærvær, Elstrup/Elstrupskov Landsbylaug og Egen Landsbylaug sammen med Guderup Bylaug (ansøgt kr. 100.000)

Formålet er at genetablere legepladsen ved Nordals Naturskole til et ”naturligt frirum for bevægelse og nærvær”. Dette vil bidrage til at øge bevægelse og oplevelser i og med naturen og genskabelse af et sted, hvor generationer på tværs, natur og bæredygtighed går hånd i hånd. Brugergrupperne fra Elstrup, Egen og Guderup skal inddrages i planlægning, hvorefter midlerne går til køb af materialer. Projektet udføres i et tæt samarbejde mellem de to landsbylaug, Guderup bylaug og Naturvejlederne.

Ansøgningen er vedrørende temaet: natur, øget social sammenhængskraft

4. Vækst og værdier i landdistrikterne (ansøgt 100.000 kr.)

Trenden i samfundet er mere brug af digitale medier til at videndeling, promovring, involvering eller med henblik på at skubbe i en bestemt retning. Derfor sætter Landsbyforum sig gerne i spidsen for at sætte spotlight på landsbyernes kvaliteter og potentialer igennem små videohistorier eller lignende, der skaber øget bosætning. Det bliver en borgerinvolverende proces med tilkøbt professionel hjælp til filmproduktion og tæt samarbejde med bosætningskoordinatoren og sekretariat for landdistrikter.

Ansøgningen er vedrørende temaet: øget bosætning og social sammenhængskraft

5. Infoland App (ansøgt 36.000)

Såfremt Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer ikke ønsker at medfinansiere tilslutningens gebyret, vil Landsbyforum gerne på vegne af landsbylaugene søge midler i borgerinitiativpuljen til at købe en Infoland App, der henter de statiske oplysninger fra Infoland-hjemmesiderne. Der er indhentet tilbud på tilslutning, og prisen varierer fra 1500 kr. (for de første fem) til en samlet pris på 36.000 kr. for alle 36 landsbylaug samtidig. Denne ansøgning er på betingelse af, at der ligger en aftale om, hvem der forpligter sig til den årlige hosting på 900 kr/år.

Ansøgningen er vedrørende temaet: øget bosætning og social sammenhængskraft

Nr	Ansøger	Ønsker	Ansøgt	Samlet budget	Øvrig finansiering
1	E'Svenstruplaug	Insekthotel	12.305,00	20.505,00	Frivillig arb.kraft: 8.200 kr.

2	Hundslev-Notmark-Alsted Landsbylaug	Midt O'Als	157.291,80	262.153,00	Andre puljer: 64.861,20
3	Egen bylaug, Elstrup/Elstrupskov Landsbylaug	Naturlegeplads ved Nordals Naturskole	100.000,00	200.000,00	Andre puljer: 100.000 kr.
4	Landsbyforum	Vækst og værdier - synlighed	100.000	440.000	Forprojekt-puljen, 120.000 kr. LAG Sønderborg-Aabenraa, søgt: 220.000 kr.
5	Landsbyforum	Infoland app (tilslutnings gebyr)	36.000	36.000	Fuld finansieret

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Projekt 1. Godkendt og bevilget 12.305 kr. under forudsætning af, at møder er med eksterne. I modsat fald modregnes der med 600 kr.

Projekt 2. Ikke godkendt. Det er et fint projekt. Landdistriktskoordinatoren går i dialog med ansøger om ansøgningen.

Projekt 3 Godkendt og bevilget 100.000 kr.

Projekt 4. Godkendt og bevilget 100.000 kr.

Projekt 5. Godkendt og bevilget 36.000 kr.

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Bilag

Ansøgning 1 - Insekthotel i Svenstrup

Ansøgning 2.1 - Fundraising med arkitekttegnet materialer

Ansøgning 2.2 - Katalog - Vejforløb

Ansøgning 3.1 - Det naturlige frirum ved Nordals Naturskole

Ansøgning 3.2 Det naturlige frirum for bevægelse og nærvær

Ansøgning 4 - Vækst og værdier i landdistrikterne

Ansøgning 5 - Infoland app

Punkt 6: Godkendelse af projektforslag til Puljen til Forprojekter

19/48922

Sagsresumé

Byrådet har afsat 250.000 kr. pr. år til Pulje til Forprojekter. Formålet med puljen er at støtte Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarers egne forprojekter og forundersøgelser af potentielle projekter, der skaber merværdi og vækst i landdistrikterne i henhold til indsatsområderne, godkendt i udvalgt den 29. februar 2016. Udvalget har i årene 2020-2022 afsat 100.000 kr. årligt til projektet ”Haver til Maver”.

Der foreligger et projekt: ”Landsbyfællesskaber som økonomiske entreprenører - der kan løfte større økonomiske projekter eller tungere samfundsmæssige opgaver”, som foreslås støtte af puljen til det ansøgte beløb på 50.000 kr. Hvis indstillingen imødekommes er der 100.000 kr. tilbage i puljen for 2021.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkende

- 50.000 kr. til projektet: Landsbyfællesskaber som økonomiske entreprenører - der kan løfte større økonomiske projekter eller tungere samfundsmæssige opgaver

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har modtaget 315.581,53 kr. i støtte af Landdistriktpuljen hos Erhvervsministeriet (fremadrettet Indenrigs- og Boligministeriet) til at tage fat i udfordringen omkring ”Landsbyfællesskaber som økonomiske entreprenører” og kan tildeles 50.000 kr. til fuld finansiering af projektet.

Mange landsbysamfund står over for en speciel opgave, hvis de ønsker at påtage sig større, økonomisk tunge og forpligtende opgaver. Det frivillige organisationsprincip, som de fleste bygger på, f.eks. landsbyråd og lokalråd, er ikke tilstrækkelige, når opgaver som f.eks. etablering eller videreførelse af (service) funktioner med driftsopgaver med erhvervs karakter skal løftes og fortsat have fællesskabet som hovedaktør. Foruden et formelt hamskifte, kan der desuden være behov for at modne og opbygge kompetencer til at lede og drive de nye opgaver. At finde gode svar på, hvordan det frivillige princip kan matche det erhvervsagtige - at det bedste fra begge verdener kan forenes – er dette projekts fokus. Svarene skal findes i et konkret forløb sammen med fem tværgående landsby-cases, hvor de ansvarlige landsbylaug netop står tøvende over for det organisatoriske spørgsmål i forhold til nye, store tiltag.

Sammen med dem skal der udvikles og afprøves et kompetenceudviklingsforløb for at finde egnede juridiske og økonomiske enheder til de enkelte cases. Viden og erfaringer fra projektet vil komme mange parter til gavn via informationsmaterialer og en konference om emnet, som de mange landsbysamfund i hele landet kan have glæde af, men også f.eks. landdistrikts-koordinatorer eller andre landdistriktsfagfolk (der sjældent har erfaring med erhvervsagtige organisationsformer og hvordan de skal drives af fællesskaber) og erhvervsrådgivere (som typisk ikke har erfaring med landsbysamfundenes virke og muligheder for at være økonomiske entreprenører). I sig selv vil støtte til landsbysamfundene fra f.eks. kommunal side blive mere træfsikker, når de rette organisationsformer er på plads. Bag projektet står Sønderborg Kommune i samarbejde med fem større landsbycases:

- Energifællesskab på Sydals v. Lysabild Landsbyråd og Skovby Landsbylaug
- Delebank for landsbyer v. Mobilitetsforeningen (projekt: ”Kom hinanden ve”)
- Cykelfærge over Flensborg Fjord v. Brunsnæs/Iller/Busholm Landbylaug
- Iværksætterkøkken v. Kværns-Tørsbøl-Snurom Landsbylaug
- Udviklingsprojektet Broagerland 3.0 v. Smøl Landsbylaug, Vemmingbund Landsbylaug (grundejerforening), Skodsbøl Landsbylaug, Dynt-Skelde-Gammelgab Landsbylaug, Brunsnæs-Iller-Busholm Landsbylaug og Broager

udviklingsforum

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Godkendt

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Bilag

Notat vedr Landsbyfællesskaber som entreprenører.pdf

Punkt 7: Godkendelse af ansøgning til Puljen for Mellefinansiering

18/7038

Sagsresumé

Byrådet har afsat en mellemfinansierings-pulje med en ramme på 750.000 kr. indtil 2023, der giver mulighed for midlertidig kommunale lån til visse støttede LAG-projekter og lignende projekter, der får tilskuddet udbetalt efter dokumenterede afholdte udgifter i projektet. Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har godkendt kriterier og procedurer den 29. maj 2018, 26. marts 2019 og 24. november 2020.

Kværs-Tørsbøl-Snurom Landsbyråd har indsendt en ansøgning om lån af 70.000 kr. gennem mellemfinansierings-puljen til projektet: ”Her hilser vi på hinanden” med et ønske om at blive sat på venteliste. De 750.000 kr. i Puljen for Mellefinansiering er i øjeblikket udlånt, men der vil løbende ske en tilbagebetaling til puljen.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkende

- at ansøgningen fra Kværs-Tørsbøl-Snurom vedr. projektet ”Her hilser vi på hinanden” placeres som nr. 1 på en venteliste til Puljen for Mellefinansiering

Sagsfremstilling

Projektet lever op til kriterierne for Puljen for Mellefinansiering idét projektet har almennyttig og ikke-kommerciel karakter. Vedtægterne for Landsbyrådet i Kværs-Tørsbøl-Snurom samt tilsagnet fra Nordea-fonden er vedlagt som bilag. Projektsummen er 830.000 kr. og der er opnået tilskud fra Nordea-fonden på kr. 700.000 og Puljen til borgerinitiativer med 130.000 kr.

10% af finansieringen fra Nordea-fonden – dvs. 70.000 kr. udbetales først efter aflevering og godkendelse af projektregnskabet.

Landsbyrådet vil gerne søge om mellemfinansiering med udbetaling, når der er midler igen i puljen. Udbetalingen vil i givet fald kunne ske, når der sker tilbagebetaling af udestående tilskud fra de øvrige projekter, der har opnået tilskud fra denne pulje.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at projektet har positive sundhedsmæssige konsekvenser for borgerne

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Godkendt. Udvalget orienteres løbende om nye lånebevillinger.

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Bilag

Uddelingsbrev - Her bor vi.pdf

Punkt 8: Drøftelse af trafikplan for Kær Vestermark

20/38429

Sagsresumé

Center for Verdensmål er i fuld gang med at blive udviklet. Trafikafviklingen på Kær Vestermark har nogle udfordringer i forhold til den rekreative brug. Med et forventet fremtidigt besøgstal på 50.000 besøgende årligt skal der foretages en række tilpasninger af veje og P-forhold.

Sønderborg Kommune har skitseret de faktiske og de fremtidige trafikale forhold. Ud fra disse beskrivelser er der udarbejdet en trafikplan for Kær Vestermark – Center for Verdensmål.

Projektleder Bent Albæk deltager under dette punkt.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at drøfte

- trafikplan for Kær Vestermark

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune købte i 2014 Kær Vestermark med ønske om at udvikle området rekreativt. Kommunen har ved flere borgerinvolverende processer fået gode ideer og forslag til udviklingen af området. Herunder ønsker og ideer til de trafikale forhold på Kær Vestermark. Allerede i dag er der perioder og situationer, hvor de fysiske forhold er uhensigtsmæssige i forhold til borgernes brug af området.

De konkrete problemstillinger er f.eks. lovlig kørsel i terræn, manglende vendemuligheder, farlige veje for bløde trafikanter, manglende P forhold, for høj hastighed, trængsel, dårlig tilkørselsforhold og manglende offentlig transport.

Når Center for Verdensmål er færdigbygget forventes der op mod 50.000 besøgende årligt. Det er mere end en fordobling af besøgstallet i forhold til i dag. Hertil kommer, at de besøgende vil bruge nye tilkørselsforhold og bevæge sig anderledes i området. Det kræver yderligere tilpasninger af de trafikale forhold. Af trafikplanen fremgår, at de mange besøg vil kræve faste parkeringspladser til X antal biler, hvoraf X antal pr. lov skal være forsynet med ladestandere. Områdets mange besøgende til fods eller på egen eller låncykel kræver defineret gang og cykelspor rundt i området. De mange bløde trafikanter kræver forholdsregler for biler så man undgår ulykker fra biler der bakker og bilernes mulighed for høj hastighed skal reduceres. Hertil kommer en skiltning der nøjagtig fastsætter gældende trafikregler for sikker afvikling af trafikken.

Trafikplanen viser i detaljer 31 antal trafikforbedrende projekter samt 11 alternative projekter. For de enkelte projekter ligger der et estimeret budget. Enkelte projekter beskæftiger sig med infrastrukturen frem til Kær Vestermark. Flere projekter er indbyrdes afhængige.

Skiltning er vedlagt som en særskilt udgiftspost.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Mindsker risikoen for ulykker. Øger muligheden og tilgængeligheden for rekreativ brug af området.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Trafikplan for Kær Vestermark

Alternative projekter

Selvkørende bus

Låncykler

Anlægsskøn

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Drøftet

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Bilag

Trafikplan for Kær Vestermark

Alternative projekter

Selvkørende bus

Låncykler

Anlægsskøn

Punkt 9: Orientering om etablering af en grejbank i Center for Verdensmål, Kær Vestermark

21/9398

Sagsresumé

Sønderborg Kommune indgik i 2016 i et partnerskab, der samlede offentlige og private aktører på tværs af landet for at udforske deleøkonomiens potentialer i danske byer og kommuner. Partnerskabet hed Deleby og skulle fremme viden om deleøkonomi og fremme en ny dele-kultur til glæde for borgere, byer, erhvervs- og kulturliv i Danmark.

Projektets formål var at udforske deleøkonomien som et samfundsmæssigt, økonomisk og socialt fænomen med henblik på at skabe ny viden og nye erfaringer, der kunne komme danskerne og det danske samfund til gavn. I projektet blev de første idéer til en fælles delebank/grejbank født, hvor deling af udstyr mellem naturvejlederne, skole og dagtilbud samt landsbylaug skulle afprøves for at optimere ressourcerne.

I dag er Naturvejledernes grej blevet samlet på Center for Verdensmål med finansiel støtte via restbeløbet i projektet, mens landsbylaugene har videreudviklet på tankerne om deling af udstyr og mobilitetsydelse. Landsbyforum har stiftet ”Mobilitetsforening”, der har midler til et bookingsystem for en fælles delebank. Der pågår et planlægningsarbejde i et tværgående samarbejde mellem House of Health, Mobilitetsforeningen og Bæredygtighed, Natur og Landdistrikter med at skabe en driftsenhed for delebanken.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at tage

- orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

”Deleby” var et landsdækkende viden- og formidlingsprojekt, som var med til at gøre danskerne klogere på deleøkonomi, og på at finde ud af, hvordan vi kan gøre vores byer og byfællesskaber bedre gennem deleøkonomien. Projektet samlede kommuner, virksomheder, foreninger, innovatører, borgere og forskere for i fællesskab at skabe nye deleøkonomiske idéer og forretningsmodeller. Hensigten bag idéerne og forretningsmodellerne var at optimere vores ressourceforbrug, og på den måde skabe bedre byer og landsbyer.

Sønderborg Kommune ønskede at gå ambitiøst og målrettet ind i partnerskabet dvs. være foregangseksempel på, hvordan man som by kan arbejde innovativt og involverende med deleøkonomiske koncepter og forretningsmodeller.

I projektet blev idéen til en delebank født, hvor borgerne i Sønderborg Kommune kunne få mulighed for at låne det friluft-, fritids- og sportsgrej, som delebanken skulle indeholde. Kerneydelsen skulle være, at gøre grej og udstyr tilgængeligt for alle for at optimere på ressourcerne.

Siden er tankerne blevet modnet hos parterne. Landsbyforum har etableret en ”Mobilitets-forening”, hvor der i projektet ”Kom hinanden vé – delebank for alle” bl.a. er afsat midler til en bookingportal for delebilskørsel/landsbybusser og en delebank. Formålet med delebanken er, at landsbylaugene kan låne udstyr hos hinanden – i det omfang de ønsker - fremfor at eje hver især. Dette er landsbyernes bidrag til den grønne omstilling med fokus på ressource anvendelse, styrkelse af lokalsamfundene og skabelse af nye jobs på sigt. Bookingportalen skaber kontakten mellem udlåner og låner, indeholder betingelser for lån, oplysninger om leverance og betalingsmodul mm. Udstyret er placeret lokalt.

Naturvejlederne har samlet deres grej fra flere lokationer til en grejbank på Frydendal, Center for Verdensmål, og arbejder sammen med House of Health om at også deres udstyr kan indgå i en fælles grejbank. House of Health har f.eks. 9 store kassetrailere med idræts- og bevægelsesudstyr, der lånes ud til skolerne. For nuværende er udstyret pakket i trailerne og en skole eller dagtilbud modtager hele traileren, selvom de kun bruger en lille del af udstyret. I en grejbank ville udstyret kunne lånes ud enkeltvis, og dermed kunne gavne flere brugere samtidig.

Målet er, at ovennævnte bookingportal kan omfatte både udstyr og grej hos Naturvejlederne, House of Health samt Landsbylaugenes udstyr, der f.eks. er en cykeltrailer, AV-udstyr, udstillingsmaterialer, borde/bænkesæt, køleskab/vægt, bærbare computere m.m.

Forvaltningen ser på, hvorledes det vil være muligt at etablere en offentlig-privat juridisk og økonomisk driftsenhed, der kan servicere og administrere delebanken. Denne opgave indgår som en case i projektet: "Landsbyfællesskaber som økonomiske entreprenører - der kan løfte større økonomiske projekter eller tungere samfundsmæssige opgaver". Udfordringen består i, at der vil være mange forskellige ejere, heraf landsbylaug, privatpersoner, naturskole osv. som har hver deres regler for udlejning, forsikringer m.m, der med fordel skulle harmoniseres.

Ud over en fælles bookingportal er tanken, at der også skal være mulighed for trygt og sikkert at låne/leje udstyr. Dette sker med tilknytning af en friluftvejleder til delebanken på Frydendal, der instruerer i brug af udstyr som f.eks. kanoer, kajaker, GPS'er til geocaching, cykler og andet. Samtidig må en "formand" stå for håndtering af fysiske opgaver omkring bookingen, vedligehold, rengøring, fragt, udleje m.m. Vi ønsker, at tilknytte SAABU i forbindelse med udførelse af de praktiske opgaver.

Forvaltningen vil udarbejde et kommissorium til godkendelse på et kommende møde i Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer, der vil indeholde et forslag til organisering og økonomi.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Fremme af folkesundheden.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Taget til efterretning

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Erling Junker

Punkt 10: Generel orientering

19/1592

Sagsresumé

Orientering fra Landsbyforum

Orientering fra medlemmer

Orientering fra formanden

- Online seminar med Struer Kommune

Orientering fra stående udvalg

- Initiativer til videre arbejde med befolkningsudvikling

Orientering fra forvaltningen

- Skriftlig orientering
- Status på pilotprojektet Energifælleskab Sydals
- Naturvejlederne Sønderborg tager igen imod skoleklasser
- Hjemmeside www.centerforverdensmaal.dk
- Tilflytterfolderen
- Status på resultater for Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer 2018-2020
- Bæredygtig turisme – Tour-Bo
- Årshjul for Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 23-03-2021

Taget til efterretning

Fraværende:

Kirsten Bachmann

Agnes Nielsen

Erling Junker

Bilag

Attraktivitet og lokalområder

Notat vedr arbejdet med befolkningsudvikling og bosætning

Skriftlig orientering fra forvaltningen i perioden 27. november 2020 - 23. marts 2021

Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer - Status på resultater - januar 2021

Årshjul - Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer 2021

Punkt 11: Lukket: Underskriftsside

18/7783